

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол _____ № _____

Голова вченої ради

академік НАМН України професор
_____ Ю. В. Вороненко

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ПРОГРАМА

**з нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD)
в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) та заочною формами навчання
за спеціалізацією 14.01.16 «Психіатрія»**

Галузі знань: 22 Охорона здоров'я

Спеціальність: 222 Медицина

Рівень освіти: третій (освітньо-науковий) рівень

Навчальна дисципліна за планом ОНП: «Психіатрія»

**Нормативна навчальна дисципліна із спеціальності, за якою аспірант
(здобувач) проводить дослідження**

Форма навчання: очна (денна, вечірня), заочна

Тривалість навчання: 12 кредитів, 360 годин

Кафедра: психіатрії, психотерапії та медичної психології

ПОГОДЖЕНО

Рішення вченої ради терапевтичного факультету

Протокол _____ № _____

Голова вченої ради

доцент _____ С.В. Кушніренко

ПОГОДЖЕНО

Рішення Комісії вченої ради з наукової роботи

Протокол _____ № _____

Голова Комісії

професор _____ Н. О. Савичук

Навчальний план та програма нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі НМАПО імені П. Л. Шупика за спеціальністю: 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія розроблені на підставі відповідної освітньо-наукової програми за третім освітньо-науковим рівнем, а також на підставі положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОЗ України та МОН України, Статуту Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого наказом МОЗ України від 06.08.2018 р. № 1453, Положення про організацію освітнього процесу в НМАПО імені П. Л. Шупика, затвердженого вченою радою НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 10 від 12.10.2016 року), та інших нормативних актів науково-педагогічними працівниками кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології терапевтичного факультету НМАПО імені П. Л. Шупика; обговорені та схвалені на засіданні кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 9 від 23 вересня 2019 р.); погоджені на засіданні вченої ради терапевтичного факультету НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № __ від _____ 2019 р.).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Мішиєв В.Д. - зав. каф. загальної, дитячої, судової психіатрії і наркології НМАПО ім. П.Л. Шупика, д. мед. н., професор
2. Харченко Є.М. –.

Навчальний план та програма погоджені Комісією вченої ради з наукової роботи

« _____ » _____ 2019 р.

СКЛАД ПРОЕКТНОЇ ГРУПИ

№ п.п.	ПІБ	Науковий ступінь	Вчене звання	Посада
Голова проектної групи				
1.	Пилягіна Галина Яківна	доктор медичних наук	професор	завідувач кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П.Л. Шупика
Члени проектної групи				
2.	Уралова Людмила Тимофіївна	кандидат медичних наук	доцент	доцент кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П.Л. Шупика
3.	Гончар Тимур Олексійович	кандидат медичних наук	-	доцент кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П.Л. Шупика
4.	Чумак Станіслав Анатолійович	кандидат медичних наук	-	доцент кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П.Л. Шупика
5.	Челядин Юлія Ярославівна	кандидат медичних наук	-	асистент кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П.Л. Шупика

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 9 від 23 вересня 2019 р.).

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний план та програма підготовки аспірантів з нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» є нормативним документом, в якому визначено зміст навчання та встановлено вимоги щодо обсягу та рівня професійних компетентностей особи, яка є здобувачем освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я за спеціальністю 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія.

Мета. Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я проводиться з метою формування нових та поглиблення існуючих у вказаних категорій слухачів загальнопрофесійних, спеціалізовано-професійних, дослідницьких та аналітичних медичних компетентностей, а також отримання ними нових актуальних теоретичних знань, вдосконалення практично-правових навичок і умінь, необхідних для професійної наукової діяльності аспірантів (здобувачів), зокрема належного вирішення завдань з виконання та оформлення результатів оригінальних наукових досліджень у сфері психіатрії, а також розв'язання комплексних проблем у професійній медичній діяльності, відповідно до постійно зростаючих вимог освітніх стандартів, вимог системи якості підготовки медичних кадрів, а також виходячи із актуальних проблем здійснення професійної медичної діяльності.

Вказана мета є складовою формування у аспірантів (здобувачів) інтегральної компетентності – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Програма охоплює обсяг загальнопрофесійних та спеціалізовано-професійних (як теоретичних, так і практично-прикладних) медичних компетентностей (знань, вмінь і навичок), необхідних здобувачам освітньо-наукового ступеня доктора філософії у галузі охорони здоров'я, зокрема у її медичному секторі, для належного вирішення завдань з виконання та оформлення результатів оригінальних наукових досліджень у сфері психіатрії, а також розв'язання комплексних проблем у професійній медичній діяльності.

Програма побудована за системою блоків. Основними блоками є 12 змістових розділів програми навчальної дисципліни. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації, що міститься в ній, відповідні змістові елементи закодують.

Навчальний план нормативної дисципліни визначає тривалість навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми.

Для виконання даної програми навчальним планом передбачено традиційні види занять: лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота. Теоретична підготовка передбачає відвідування лекцій та активну участь у семінарських заняттях. На практичних та семінарських заняттях слухачі навчальної дисципліни під керівництвом викладача опановують практичні

навички з самостійного вирішення типових завдань з грамотним використанням належного понятійно-категоріального апарату; формують та вдосконалюють медичні компетентності із самостійної реалізації (дотримання, виконання, використання) окремих міжнародно-правових стандартів, положень чинного законодавства України та інструктивно-нормативних джерел професійної медичної діяльності, рекомендацій сучасних доктринальних та методичних джерел у сфері медичної наукової діяльності.

Навчальний план та програма підготовки аспірантів з нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» розрахована на 12 кредитів (360 год.), які розподілені за 12-ма змістовими розділами дисципліни. Співвідношення між аудиторною та самостійною роботою залежить від форми навчання аспірантів (здобувачів), а саме: очної денної, очної вечірньої, заочної, що враховується в навчальному плані дисципліни.

Вказана сукупність змістових включає освітню, наукову та практичну складові, охоплюючи увесь необхідний обсяг професійних компетентностей, що мають бути сформовані у аспірантів (здобувачів) за результатами вивчення даної навчальної дисципліни.

Під час розробки навчального плану та програми підготовки аспірантів з нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» враховано актуальні завдання з підвищення загальної якості освітнього процесу у системі післядипломної медичної освіти, зокрема:

- розширення можливостей доступу аспірантів (здобувачів) до якісної фахової освіти;
- врахування в процесі навчання індивідуальних потреб та можливостей аспірантів (здобувачів);
- вдосконалення аспірантами (здобувачами) навичок самостійної освітньої та наукової роботи;
- підвищення ефективності підготовки завдяки застосуванню сучасних інформаційних і комунікаційних засобів.

Навчальний план та програма навчальної дисципліни доповнені переліком компетентностей, якими мають оволодіти аспіранти (здобувачі) за результатами вивчення даної навчальної дисципліни, списком рекомендованих нормативно-правових та доктринальних джерел.

Для виконання даної програми передбачено наступні види навчальних занять: лекції, семінарські та практичні заняття, а також самостійну роботу аспірантів (здобувачів).

Для виявлення рівня компетентностей аспірантів (здобувачів), після кожного розділу програми проводиться проміжний контроль знань за рахунок годин, передбачених на семінарських заняттях.

Для контролю самостійної роботи аспірантів (здобувачів) та з врахуванням вимог щодо наукової складової підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії навчальною програмою і планом передбачається виконання аспірантами (здобувачами) самостійних проектів (рефератів, оглядів джерел, мультимедійних та інших презентацій тощо) з подальшим контролем їх виконання. Для визначення рівня засвоєння програми даної навчальної дисципліни передбачено підсумковий залік (2 години).

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» підготовки докторів
філософії (PhD) в аспірантурі (очна денна форма навчання)
за спеціальністю 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія

Тривалість: 12 кредитів (360 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії загальнопрофесійних та спеціалізовано-професійних медичних компетентностей як складова формування інтегральної компетентності – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною денною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семинари	Практичні	
	Психіатрія	12	360	320	64	80	176	40
01.	Основи соціальної гігієни та організації психіатричної допомоги	0,5	15	13	2	6	5	2
02.	Загальна психопатологія	0,5	15	11	2	6	3	4
03.	Методи дослідження психічно хворих	1	30	28	6	6	16	2
04.	Шизофренія. Класифікація, діагностика, лікування. Шизоафективний, шизотиповий та інші маячні розлади.	1	30	28	4	8	16	2
05.	Афективні розлади	1	30	28	6	6	16	2
06.	Органічні психічні розлади	2	60	52	10	12	30	8
07.	Психічні розлади дитячого та підліткового віку, порушення психологічного розвитку	1	30	26	6	6	14	4
08.	Розумова відсталість	1	30	29	5	6	16	3
09.	Невротичні, соматоформні і пов'язані зі стресом та фізіологічними порушеннями розлади	1	30	28	6	6	16	2
10.	Розлади особистості та поведінки у дорослих осіб	1	30	24	6	6	12	6
11.	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Алкогольна залежність. Наркоманії та токсикоманії	1	30	29	5	6	16	3
12.	Основи клінічної психофармакології	1	30	28	6	6	16	2
РАЗОМ		12	360	320	64	80	176	40

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» підготовки докторів
філософії (PhD) в аспірантурі (очна вечірня форма навчання)
за спеціальністю 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія

Тривалість: 12 кредитів (360 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії загальнопрофесійних та спеціалізовано-професійних медичних компетентностей як складова формування інтегральної компетентності – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною вечірньою формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
	Психіатрія	12	360	240	42	62	136	120
01.	Основи соціальної гігієни та організації психіатричної допомоги	0,5	15	13	2	6	5	2
02.	Загальна психопатологія	0,5	15	11	2	6	3	4
03.	Методи дослідження психічно хворих	1	30	28	6	6	16	2
04.	Шизофренія. Класифікація, діагностика, лікування. Шизоафективний, шизотиповий та інші маячні розлади.	1	30	28	4	8	16	2
05.	Афективні розлади	1	30	28	6	6	16	2
06.	Органічні психічні розлади	2	60	52	10	12	30	8
07.	Психічні розлади дитячого та підліткового віку, порушення психологічного розвитку	1	30	26	6	6	14	4
08.	Розумова відсталість	1	30	21	4	6	11	9
09.	Невротичні, соматоформні і пов'язані зі стресом та фізіологічними порушеннями розлади	1	30	28	6	6	16	2
10.	Розлади особистості та поведінки у дорослих осіб	1	30	24	6	6	12	6
11.	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. Алкогольна залежність. Наркоманії та токсикоманії	1	30	21	4	6	11	9
12.	Основи клінічної психофармакології	1	30	28	6	6	16	2
РАЗОМ		12	360	240	42	62	136	120

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» підготовки докторів
філософії (PhD) в аспірантурі (заочна форма навчання)
за спеціальністю 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія

Тривалість: 12 кредитів (360 год.)

Мета навчання: формування нових та поглиблення існуючих у здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії загальнопрофесійних та спеціалізовано-професійних медичних компетентностей як складова формування інтегральної компетентності – здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі за заочною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
	Психіатрія	12	360	120	20	30	70	240
01.	Основи соціальної гігієни та організації психіатричної допомоги	0,5	15	2	-	2	-	13
02.	Епідеміологія психічних розладів та організація психіатричної допомоги	0,5	15	-	-	-	-	15
03.	Позалікарняна психіатрична допомога. Проміжні форми психіатричної допомоги. Стационарна психічна допомога	1	30	14	2	2	10	16
04.	Організація психіатричної допомоги дітям	1	30	10	2	2	6	20
05.	Санітарна статистика, економіка та управління установами психіатричної допомоги	1	30	12	2	2	8	18
06.	Основні поняття МКХ-10 та її застосування	2	60	18	2	4	12	42
07.	Лікарсько-трудова експертиза психічно хворих	1	30	8	2	2	4	22
08.	Військова експертиза психічно хворих	1	30	11	3	4	4	19
09.	Судово-психіатрична експертиза психічно хворих	1	30	12	2	2	8	18
10.	Надання психіатричної допомоги в примусовому порядку	1	30	10	2	2	6	20
11.	Реабілітація психічно хворих	1	30	11	3	4	6	19
12.	Законодавство в психіатрії. Закон "Про психіатричну допомогу"	1	30	12	2	4	6	18
РАЗОМ		12	360	120	20	30	70	240

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни «Психіатрія» підготовки докторів
філософії (PhD) в аспірантурі
(очна денна, очна вечірня та заочна форми навчання)
за спеціальністю 222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія

Код розділу	Назва розділу	Перелік професійних компетентностей
01.	Основи соціальної гігієни та організації психіатричної допомоги	
01.01.	Епідеміологія психічних розладів та організація психіатричної допомоги	<p>Загальнопрофесійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Здатність до ведення медичної документації • Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення • Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я • Здатність до проведення експертизи працездатності пацієнтів із захворюваннями органів
01.02.	Позалікарняна психіатрична допомога. Проміжні форми психіатричної допомоги. Стационарна психічна допомога	
01.03.	Організація психіатричної допомоги дітям	
01.04.	Санітарна статистика, економіка та управління установами психіатричної допомоги	
01.05.	Основні поняття МКХ-10 та її застосування	
01.06.	Лікарсько-трудова експертиза психічно хворих	
01.07.	Військова експертиза психічно хворих	
01.08.	Судово-психіатрична експертиза психічно хворих	
01.09.	Надання психіатричної допомоги в примусовому порядку	
01.10.	Реабілітація психічно хворих	
01.11.	Законодавство в психіатрії. Закон "Про психіатричну допомогу"	
01.12.	Етика і деонтології в психіатрії	

		<p>травлення</p> <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі гастроентерології. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. • Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.
02.	Загальна психопатологія	
02.01.	Сучасний стан проблеми та класифікація психопатологічних синдромів. Астенічний синдром	<p>Загальнопрофесійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати психопатологічне дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
02.02.	Афективні синдроми	
02.03.	Неврозоподібні синдроми	
02.04.	Маячні та галюцинаторні синдроми	
02.05.	Кататонічний синдром	
02.06.	Синдроми затьмарення свідомості	

02.07.	Судорожний синдром	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
02.08.	Амнестичні синдроми	
02.09.	Синдроми недоумства	
		<p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій гастроентерології у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Здатність до узагальнення інформації стосовно психічної патології. • Знання організації психічної сфери людини та принципи її функціонування, клінічні прояви окремих психічних та поведінкових розладів, індивідуальні вікові особливості психічних функцій. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і

		клінічного дослідження психічних функцій, інтерпретувати його результати у вигляді формування синдромального та нозологічного діагнозів.
		<ul style="list-style-type: none"> • Здатність інтерпретувати результати функціональних методів діагностики, лабораторних та інструментальних методів дослідження. • Здатність виконувати медичні маніпуляції.
		<p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
		<p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. • Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.

04.	Шизофренія. Класифікація, діагностика, лікування. Шизоафективний, шизотиповий та інші маячні розлади.	
04.01 04.02 04.03 04.04 04.05	Сучасний стан проблеми, вчення про шизофренію. Клінічні прояви шизофренії Форми перебігу шизофренії та її вікові особливості у дітей та підлітків. Терапія шизофренії. Шизоафективний розлад. Шизотиповий та інші маячні розлади Експертиза хворих на шизофренію: трудова, військова, судово-психіатрична	<p>Загальнопрофесійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16). • Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психопатологічних синдромів. • Вміти призначати лікування при психопатологічних синдромах в рамках психічних захворювань, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати

		<p>участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. • Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.
05..	Афективні розлади	
05.01.	Сучасний стан вчення про афективні психози. Клінічна картина афективних розладів	<p>Загальнопрофесійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
05.02.	Варіанти протікання афективних розладів, поняття про епізод, циркулярність, моно-та біполярність	
05.03.	Клінічна картина циклотимії	
05.04.	Основні варіанти депресій	
05.05.	Проблеми суїцидології. Профілактика суїцидів	
05.06.	Терапія афективних психозів	

Спеціалізовано-професійні компетенції

- Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
- Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16)
- Вміти діагностувати та проводити диференційну афективних розладів в межах захворювань психотичного та непсихотичного рівня.
- Вміти призначати лікування при афективних розладах, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.

Дослідницькі компетентності

- Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
- Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії.
- Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Аналітичні компетентності

- Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності
- Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.
- Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
- Здатність до виявлення зв'язків

		<p>між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.</p> <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
06.	Органічні психічні розлади	Загальнопрофесійні компетенції
06.01.	Симптоматичні психози	<ul style="list-style-type: none"> Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
06.01.01	Сучасний стан вчення про симптоматичні психози. Класифікація. Клініка. Психічні розлади при окремих соматичних захворюваннях. Основні принципи лікування гострих, протрагованих симптоматичних психозів та органічного психосиндрому	
06.01.02.	Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих на симптоматичні психічні розлади та органічний психосиндром	
06.02.	Психічні розлади при ендокринних захворюваннях	Спеціалізовано-професійні компетенції
06.02.01.	Сучасний стан вчення про ендокринопатії. Загальні закономірності розвитку психічних порушень при ендокринних захворюваннях. Клініка психічних порушень: ендокринний психосиндром, гострі та протраговані психози.	<ul style="list-style-type: none"> Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику органічних психічних розладів. Вміти призначати лікування при органічних психічних захворюваннях, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
06.02.02.	Особливості психічних порушень при окремих ендокринних захворюваннях. Лікування психічних порушень при ендокринних захворюваннях	
06.02.03.	Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з психічними порушеннями при ендокринних захворюваннях	
06.03.	Психічні розлади при черепно-мозкових травмах	Дослідницькі компетентності
06.03.01.	Загальна характеристика травматичних уражень головного мозку і класифікація черепно-мозкових травм. Клініка психічних розладів у гострому періоді комоцій та контузій головного мозку.	<ul style="list-style-type: none"> Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних
06.03.02.	Відкриті травми головного мозку. Баротравма, психічні розлади у гострому періоді. Електротравма	
06.03.03.	Психічні розлади у віддаленому періоді черепно-мозкових травм (травматична хвороба).	
06.03.04.	Періодичні органічні (травматичні) психози. Лікування психічних розладів у гострому періоді черепно-мозкових травм і	

	лікування травматичної хвороби.	та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
06.03.05.	Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з психічними розладами при черепно-мозковій травмі	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
06.04.	<i>Психічні порушення при сифілітичних ураженнях головного мозку</i>	Аналітичні компетентності
06.04.01.	Загальна характеристика нейросифілісу. Етіологія, патогенез, паталогічна анатомія Клініка сифілісу головного мозку. Менінгітні, судинні, гумозні форми сифілісу головного мозку	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.
06.04.02.	Природжений сифіліс головного мозку. Діагностика і диференційна діагностика сифілісу головного мозку. Неврологічні, соматичні і серологічні дані в діагностиці сифілісу головного мозку	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.
06.04.03.	Лікування сифілісу головного мозку. Діагностика прогресивного паралічу Лікування прогресивного паралічу. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при нейросифілісі	
06.05.	<i>Психічні розлади при пухлинах головного мозку</i>	
06.05.01.	Клініка психічних розладів при пухлинах головного мозку. Параклінічні дані при пухлинах головного мозку	
06.05.02.	Діагностика і диференційна діагностика психічних порушень при пухлинах головного мозку. Лікування	
06.06.	<i>Принципи діагностики, лікування й експертизи психічних розладів при енцефалітах</i>	
06.06.01.	Психічні розлади при енцефалітах. Класифікація форм енцефалітів та їх клініка. Епідемічний енцефаліт. Клініка гострої і хронічної (паркінсонічної) стадії	
06.06.02.	Лікування психічних розладів у гострій і хронічній стадіях епідемічного енцефаліту. Клініка і лікування психічних порушень при кліщовому (весінньо-літньому) і комариному (літньо-осінньому) енцефалітах.	
06.06.03.	Енцефаліти, що виникають внаслідок інфекційних захворювань	
06.06.04.	Реабілітація, трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих на енцефаліт	
06.07.	<i>Психози та деменції пресенільного періоду</i>	
06.07.01.	Сучасний стан проблеми психозів та деменції пресенільного періоду. Клінічна картина та перебіг. Диференційний діагноз	
06.07.02.	Лікування. Реабілітація і трудова експертиза. Військова і судово-психіатрична експертиза при психозах та	

	деменціях пресенільного періоду.	
06.08.	<i>Психічні розлади при судинних захворюваннях головного мозку</i>	
06.08.01.	Клініка психічних порушень при атеросклерозі головного мозку	
06.08.02.	Клініка психічних порушень при гіпертонічній хворобі і гіпотонічних станах	
06.08.03.	Клініка психічних порушень при церебральному тромбангіїті. Лікування психічних порушень при судинних захворюваннях головного мозку	
06.08.04.	Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза хворих з судинними захворюваннями головного мозку	
06.09.	<i>Психічні розлади при атрофічних захворюваннях головного мозку</i>	
06.09.01.	Сучасний стан проблеми психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку. Етіологія, патогенез та морфологія. Класифікація. Хвороба Альцгеймера. Клініка. Загальна характеристика протікання хвороби Альцгеймера	
06.09.02.	Хвороба Піка. Клінічні прояви та характеристика перебігу. Хорея Гентінгтона. Клінічні прояви та варіанти перебігу хвороби	
06.09.03.	Діагностика і диференціальна діагностика атрофічних захворювань головного мозку Лікування психічних розладів при атрофічних процесах головного мозку. Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза .	
06.10.	<i>Епілепсія</i>	
06.10.01.	Сучасний стан проблеми епілепсії. Етіологія та патогенез епілепсії	
06.10.02.	Клінічні прояви епілепсії: епілептичні пароксизми, епілептичні психози, епілептичні зміни особистості та епілептичне недоумство	
06.10.03.	Протікання епілепсії. Основні клінічні форми епілепсії	
06.10.04.	Особливості епілепсії залежно від віку	
06.10.05.	Лікування епілепсії	
06.10.06.	Експертиза хворих на епілепсію: трудова, військова, судово-психіатрична	
07..	<i>Психічні розлади дитячого та підліткового віку, порушення психологічного розвитку</i>	Загальнопрофесійні компетенції
07.01.	Поведінкові та емоційні розлади, що зазвичай розпочинаються у дитячому та підлітковому віці. Розлади соціального функціонування та інші поведінкові та емоційні розлади дитячого і підліткового	<ul style="list-style-type: none"> Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.

	віку.	
07.02.	Раній дитячий аутизм та синдроми РДА. Специфічні розлади мови, шкільних навичок.	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.
07.03.	Гіперкінетичні та поведінкові розлади	
07.04.	Тикозні розлади (синдром де ля Туретта).	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних розладів дитячого та підліткового віку. • Вміти призначати лікування при психічних захворюваннях дитячого та підліткового віку, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і

		<p>використовувати їх в практичній діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
08..	Розумова відсталість	Загальнопрофесійні компетенції
08.01.	Сучасний стан вчення про розумову відсталість. Епідеміологія, загальна клінічна характеристика. Класифікація розумової відсталості до МКХ-10. Ензимопатичні форми розумової відсталості (фенілкетонурія, пуриноз тощо). Клініка, діагностика. Хромосомні форми (хвороба Дауна, істинна мікроцефалія, синдром Шершевського-Тернера, хвороба Клайнфельтера). Клініка, діагностика	<ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
08.02.	Ксеродермічні форми: невоїдна, іхтіоз. Клініка, діагностика Дизостозичні форми: синдроми Марфана, хвороба Крузона. Клініка, діагностика. Розумова відсталість, що зумовлені внутрішньоутробним ураженням плоду -ембіо- і фенонатії (вірусні інфекції, резус-несумісність, токсоплазмоз, лістеріоз, природжений сифіліс). Розумова відсталість, що зумовлена пери- і постнатальними шкідливостями	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p>
08.03.	Психози при розумовій відсталості. Клінічні прояви. Основні принципи лікування, профілактики і експертизи розумової відсталості	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Вміти діагностувати та проводити диференційну

		<p>діагностику розумової відсталості.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти призначати лікування при розумовій відсталості, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
09.	Невротичні, соматоформні і пов'язані зі стресом та фізіологічними порушеннями розлади	Загальнопрофесійні компетенції
09.01.	Психогенії, психогенні реакції і психози. Класифікація, клінічні проявлення. Діагностика, лікування	<ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та

09.02.	Невротичні, пов'язані зі стресом та соматоформні розлади. Епідеміологія, етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні прояви та перебіг	використанням новітніх наукових методів. <ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.
9.03.	Лікування та експертиза при невротичних, пов'язаних зі стресом та соматоформних розладах	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику невротичних, соматоформних і пов'язаних зі стресом та фізіологічними порушеннями розладів • Вміти призначати лікування при невротичних, соматоформних і пов'язаних зі стресом та фізіологічними порушеннями розладів оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних

		<p>робіт.</p> <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
10.	Розлади особистості та поведінки у дорослих осіб	Загальнопрофесійні компетенції
10.01.	Розлади особистості. Етіологія, патогенез. Класифікація. Клінічні варіанти. Закономірності перебігу. Діагностика. Диференційна діагностика. Патологічний розвиток особистості.	<ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
10.02.	Основні питання профілактики, лікування та експертизи розладів особистості і патологічного розвитку особистості	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами. <p>Спеціалізовано-професійні компетенції</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати

		<p>структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику розладів особистості та поведінки у дорослих осіб. <p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів. • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
11	Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних	<p>Загальнопрофесійні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати

	речовин. Алкогольна залежність. Наркоманії та токсикоманії	оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
11.01.	<i>Принципи діагностики та лікування психічних і поведінкових розладів при алкогольній залежності</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
11.01.01.	Епідеміологія алкогольної залежності. Медичні і суспільно-правові питання. Етіологія і патогенез. Дохворобні форми зловживання спиртними напоями і алкогольна хвороба	
11.01.02.	Клінічні прояви і стадії перебігу алкогольної залежності. Алкогольні (металкогольні) психози: гострі – алкогольний делірій, алкогольний галюциноз, алкогольний параноїд та хронічні – псевдопараліч, Корсаковський психоз. Класифікація. Клініка. Діагностика. Алкогольна енцефалопатія. Гостра (хвороба Гайе-Верніке) і хронічна. Клініка. Діагностика	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу. • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16) • Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин, алкогольної залежності, наркоманії та токсикоманії. • Здатність до визначення тактики надання медичної допомоги при невідкладних станах у психіатрії. • Мати навички надання екстреної медичної допомоги пацієнтам психіатричного профілю.
11.01.03.	Особливості алкогольної залежності у дитячому та юнацькому віці. Особливості алкогольної залежності у жінок	
11.01.04.	Основні принципи лікування алкогольної залежності та алкогольних психозів.	
11.01.05.	Особливості примусового лікування алкогольної залежності	
11.01.06.	Судово-психіатрична експертиза при алкогольній залежності алкогольних психозах. Оцінка простого і патологічного сп'яніння. Трудова і військова експертиза при алкоголізмі. Наркологічна допомога населенню	
11.02.	<i>Діагностика та лікування психічних і поведінкових розладів при різних типах наркоманій та токсикоманій</i>	
11.02.01.	Сучасний стан проблеми нарко- і токсикоманій. Механізм розвитку звикання до психоактивних речовин. Формування наркоманічного синдрому і його ознаки	
11.02.02.	Класифікація наркоманій. Клінічні проявлення і перебіг окремих видів наркоманій; гашишизм, морфінізм, кокаїнізм тощо	
11.02.03.	Полінаркоманії і їх різновиди.	
11.02.04.	Токсикоманії. Класифікація. Клінічні проявлення і перебіг окремих видів токсикоманій	
11.02.05.	Основні принципи лікування наркоманій і токсикоманій.	
11.02.06.	Особливості примусового лікування	
11.02.07.	Трудова, військова, судово-психіатрична експертиза при наркоманіях і токсикоманіях	<p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій. • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії. • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати

		<p>участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази. <p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>
12	Основи клінічної психофармакології	Загальнопрофесійні компетенції
12.01.	Сучасні методи лікування психічних захворювань і принципи класифікації різних видів терапії. Клінічна психофармакологія. Класифікація психофармакологічних засобів. Механізм дії і фармакокінетика психотропних засобів	<ul style="list-style-type: none"> • Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
12.02.	Антипсихотики. Характеристика основної дії. Побічна дія антипсихотиків. Особливості застосування у дітей та підлітків. Основні дані про зареєстровані в Україні антипсихотичні засоби	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.
12.03.	Антипаркінсонічні засоби. Особливості терапії паркінсонізму. Побічні ефекти терапії антипаркінсонічними засобами. Основні дані про зареєстровані в Україні антипаркінсонічні засоби	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).
12.04.	Антидепресанти. Класифікація. Загальна характеристика психотропної дії. Клінічні покази. Застосування антидеприсантів нового покоління.	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
12.05.	Транквілізатори. Класифікація.	Спеціалізовано-професійні компетенції

	Характеристика психотропної дії. Клінічні покази для застосування	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
12.06.	Психостимулятори. Особливості психотропної дії. Методика лікування психостимуляторами	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16).
12.07.	Ноотропні засоби. Визначення і загальні особливості. Механізми психотропної дії. Клінічне застосування	<p>Дослідницькі компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
12.08.	Нормотиміки. Лікувальна і профілактична дія солей літія. Покази та методика проведення терапії і профілактики солями літія	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії.
12.09.	Електроконвульсивна терапія. Сучасне уявлення про механізм дії ЕКТ. Показання для ЕКТ і методика проведення ЕКТ	<ul style="list-style-type: none"> • Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
12.10.	Інші види біологічної терапії психічних захворювань	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
12.11.	Невідкладна терапія психічних захворювань. Інтенсивна терапія	<p>Аналітичні компетентності</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності • Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини. • Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування. • Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.
12.12.	Психотерапія. Патолофізіологічний механізм дії. Класифікація психотерапевтичних методів. Покази для застосування в психіатрії	<p>Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.</p>

ПЕРЕЛІК

компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни

«Психіатрія» підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі за спеціальністю 222
Медицина: 14.01.16 - Психіатрія

№ п/п	Назва
Загальнопрофесійні компетентності	
1.	Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
2.	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів
3.	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).
4.	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.
Спеціалізовано-професійні компетентності	
5.	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
6.	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16).
7.	Здатність до ведення медичної документації.
8.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення.
9.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я.
10.	Здатність до проведення експертизи працездатності пацієнтів із психічними захворюваннями
11.	Здатність до узагальнення інформації стосовно проявів патології психічної сфери.
12.	Знання будови психіки та принципи її функціонування, клінічні прояви психічної патології та різних рівнів функціональної організації, індивідуальні вікові особливості психічної сфери.
13.	Здатність до проведення клінічного дослідження психічних розладів, інтерпретувати результати у вигляді формування топічного та синдромального діагнозів.
14.	Здатність інтерпретувати результати функціональних методів діагностики, лабораторних та інструментальних методів дослідження.
15.	Здатність виконувати медичні маніпуляції.
16.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних захворювань.
17.	Вміти призначати лікування при психічних захворюваннях, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
18.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику шизофренії.
19.	Вміти призначати лікування при шизофренії, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
20.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику афективних розладів.
21.	Вміти призначати лікування при афективних розладах, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
22.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику органічних психічних розладів.
23.	Вміти призначати лікування при органічних психічних розладах, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.

24.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних розладів дитячого та підліткового віку, порушень психологічного розвитку.
25.	Вміти призначати лікування при психічних розладах дитячого та підліткового віку, порушеннях психологічного розвитку, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
26.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику розумової відсталості.
27.	Вміти призначати лікування при розумовій відсталості, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.
28.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику невротичних, соматоформних і пов'язаних зі стресом та фізіологічних порушень, розладів.
29.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику розладів особистості та поведінки дорослих осіб.
30.	Здатність до визначення тактики надання медичної допомоги при невідкладних станах у психіатрії.
31.	Мати навички надання екстреної медичної допомоги пацієнтам з психічними розладами.
32.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин, алкогольної залежності, наркоманії та токсикоманії.
33.	Вміти призначати фармакотерапію пацієнтам з психічними розладами з урахуванням супутньої патології, взаємодії лікарських засобів.
34.	Здатність верифікувати ПД ЛЗ, класифікувати, вміти надати інформацію про ПД.
Дослідницькі компетентності	
35.	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
36.	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії.
37.	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
38.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Аналітичні компетентності	
39.	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.
40.	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.
41.	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
42.	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.
43.	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD),
який закінчив навчання з нормативної навчальної дисципліни
«Психіатрія» за спеціальністю
222 Медицина: 14.01.16 - Психіатрія
Кваліфікаційні вимоги:**

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач ступеня доктора філософії повинен:

№ п/п	Назва	Знання	Уміння
Загальнопрофесійні компетентності			
1.	Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.	+	+
2.	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.	+	+
3.	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).	+	+
4.	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.	+	+
Спеціалізовано-професійні компетентності			
5.	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій психіатрії у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.	+	+
6.	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 222 Медицина («Психіатрія» 14.01.16).	+	+
7.	Здатність до ведення медичної документації.	+	+
8.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення.	+	+
9.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я.	+	+
10.	Здатність до проведення експертизи працездатності пацієнтів з психічними захворюваннями.	+	+
11.	Здатність до узагальнення інформації стосовно психічних розладів	+	+
12.	Знання будови психіки та принципи її функціонування, клінічні прояви психічної патології та різних рівнів функціональної організації, індивідуальні вікові особливості психічної сфери.	+	+
13.	Здатність до проведення клінічного дослідження психічних захворювань, інтерпретувати результати у вигляді формування топічного та синдромального діагнозів.	+	+
14.	Здатність інтерпретувати результати функціональних методів діагностики, лабораторних та інструментальних методів дослідження.	+	+
15.	Здатність виконувати медичні маніпуляції.	+	+
16.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних захворювань.	+	+
17.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику шизофренії.	+	+

18.	Вміти призначати лікування при шизофренії, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.	+	+
19.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику афективних розладів.	+	+
20.	Вміти призначати лікування при афективних розладах, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.	+	+
21.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику органічних психічних розладів.	+	+
22.	Вміти призначати лікування при органічних психічних розладах, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.	+	+
23.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних розладів дитячого та підліткового віку, порушень психологічного розвитку.	+	+
24.	Вміти призначати лікування при психічних розладах дитячого та підліткового віку, порушеннях психологічного розвитку, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.	+	+
25.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику розумової відсталості.	+	+
26.	Вміти призначати лікування при розумовій відсталості, оцінювати ефективність терапії, проводити корегувальні дії та вести динамічне спостереження за пацієнтом.	+	+
27.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику невротичних, соматоформних і пов'язаних зі стресом та фізіологічних порушень, розладів.	+	+
28.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику розладів особистості та поведінки дорослих осіб.	+	+
29.	Здатність до визначення тактики надання медичної допомоги при невідкладних станах у психіатрії.	+	+
30.	Мати навички надання екстреної медичної допомоги пацієнтам з психічними розладами.	+	+
31.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику психічних та поведінкових розладів внаслідок вживання психоактивних речовин, алкогольної залежності, наркоманії та токсикоманії.	+	+
32.	Вміти призначати фармакотерапію пацієнтам з психічними розладами з урахуванням супутньої патології, взаємодії лікарських засобів.	+	+
33.	Здатність верифікувати ПД ЛЗ, класифікувати, вміти надати інформацію про ПД.	+	+
34.	Вміти діагностувати та проводити диференційну діагностику шизофренії.	+	+
Дослідницькі компетентності			
35.	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+
36.	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі психіатрії.	+	+
37.	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.	+	+
38.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+
Аналітичні компетентності			
39.	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.	+	+
40.	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених	+	+

	іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.		
41.	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.	+	+
42.	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.	+	+
43.	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.	+	+

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Аутизм у дітей» ГСТ2015-341-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
2. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Аутизм у дорослих» ГСТ2015-341-2а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
3. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Депресія» (легкий або помірний депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом). ГСТ2014-1003-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
4. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Епілепсії» ГСТ2014-276-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
5. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Первинна медична допомога при припиненні вживання тютюнових виробів» ГСТ2012-601-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
6. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Посттравматичний стресовий розлад» ГСТ2016-121-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
7. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Рекурентні депресивні розлади» ГСТ2014-1003-2а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
8. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Синдром Дауна» ГСТ2014-276-1а http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
9. Аймедов К. В. Сучасна діагностична концепція посттравматичного стресового розладу/ К. В. Аймедов, А. Е. Волощук, Ю. О. Асєєва, О. А. Толмачов // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 128-129
10. Аймедов К. В. Індивідуально-психологічні характеристики пацієнтів з параноїдною формою шизофренії з урахуванням статевої належності/ К. В. Аймедов, Г. В. Морванюк // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 1. - С. 98-101
11. Актуальні проблеми викладання психіатрії в ВМНЗ України та сучасні форми підвищення кваліфікації педагогічних працівників Козідубова В.М., Долуда С.М., Гончаров В.Е., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гурницький О.В. XII Всеукраїнська навчально-наукова конференція з міжнародною участю «Реалізація закону України про вищу освіту у вищій медичній та фармацевтичній освіті України» (присвячена пам'яті ректора, члена-кореспондента НАМН України, професора Леоніда Якимовича Ковальчука), 2015 р., м. Харків с.439-440.
12. Актуальность вопроса диагностики и коррекции задержки психического развития у детей в практике семейного врача Козідубова В.М., Долуда С.М., Гончаров В.Е., Барычева Э.Н., Брагин Р.Б., Шейнина Т.Л., Гурницкий А.В. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Профілактика, діагностика та лікування в практиці сімейного лікаря. 16-17 квітня 2014 р., м. Харків с. 51-52.
13. Антидепресанти, транквілізатори та психостимулятори. Принципи ви-користання в психіатричній практиці Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагин Р.Б., Гончаров В.С., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. Навчальний посібник. Харків: ХМАПО, 2015 р. 33 С.
14. Атипичные антипсихотики: проблемы и критерии выбора препарата. С.Г. Бурчинский «НейроNews: психоневрология и нейропсихиатрия» с. 48-52. [http://neuronews.com.ua/uploads/files/2017/4\(88\)/4_17_12_341e48ff33e877ba3e6abeddb2ede33b.pdf](http://neuronews.com.ua/uploads/files/2017/4(88)/4_17_12_341e48ff33e877ba3e6abeddb2ede33b.pdf)
15. Баричева Е.М., Долуда С.М., Козідубова В.М. Обсяги профілактичної, діагностичної та загальної практики - сімейного лікаря з розділу "Психіатрія": Навч.посіб.для лікарів інтернів і лікарів-слухачів курсів підвищення кваліфікації закладів. - Х.: Прапор, 2005. - 416 с.

16. Барычева Э.Н. Особенности терапии аффективных расстройств при эпилепсии. Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015 р. с. 11-13.
17. Барычева Э.Н., Зайцева Л.В., Григорчук М.Ю. Задоволеність подружніми стосунками та адаптивність подружжя при депресивних розладах різного генезу у дружині // Український вісник психоневрології – том 23, вип. 1(82) – 2015 с. 3.
18. Барычева Э.Н., Зайцева Л.В., Григорчук М.Ю. Нарушение эмоциональных отношений между детьми и родителями в семьях, где матери страдают депрессиями различного генеза // Медицинская психология том 9, №3(35) 2014, с. 78-80.
19. Барычева Э.Н., Зайцева Л.В., Шейнина Т.Л. Особенности восприятия родителями расстройств поведения и эмоций у детей в семьях, матери которых страдают депрессиями различного генеза // Медицинская психология том 9, №2(34) 2014, стр. 33-35.
20. Барычева Э.Н., Шейнина Т.Л., Зайцева Л.В. Организация помощи пациентам с расстройствами спектра аутизма / Міжнародний медичний журнал том 21, №1(81) 2015, с.89 – 91.
21. Блажевич, Ю. А. Некоторые критерии клинического прогноза приступов первого психотического эпизода с преобладанием симптомов аффективного регистра / Ю. А. Блажевич. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 4. С.537-544.
22. Богомолец О. В. Поширеність та структура посттравматичних психічних порушень в учасників бойових дій / О. В. Богомолец, І. Я. Пінчук, А. К. Ладик-Бризгалова // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 11-15
23. Болтівець С., Гончар О., Гончар Т., Уралова Л. Сек'юритологічна суб'єктність розладів психіки та поведінки дітей та молоді // Збірник тез доповідей міжнародного наукового-практичного семінару економічна сек'юритологія в умовах глобальних трансформаційних процесів – 2017 – с. 24 – 25.
24. Болтівець С., Гончар О., Гончар Т., Уралова Л. Сек'юритологічна суб'єктність розладів психіки та поведінки дітей та молоді // Збірник тез доповідей міжнародного наукового-практичного семінару економічна сек'юритологія в умовах глобальних трансформаційних процесів – 2017 – с. 24 – 25.
25. [Бондарчук А. Г.](#) Помилки психофармакотерапії розповсюджених розладів психіки та поведінки Психічн здоров'я1-2(50-51)2017с.12-13
26. Брагин Р.Б. Психиатрический и наркологический аспекты употребления листьев ката. Монографія. – Х.: «Пегас». 2009. – 276 с.
27. Брагин Р.Б. Маячні синдроми. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с.148-158.
28. Брагин Р.Б. Психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин. алкоголізм. наркоманії та токсикоманії. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 681-752.
29. Брагин Р.Б. Розлади особистості та поведінки у дорослих осіб. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 666-681.
30. Бурчинский, С. Г. Атипичные нейрорептики в современной психиатрии: возможности и критерии выбора / С. Г. Бурчинский. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 2. С.225-235.
31. [Вальпроаты в лечении биполярного аффективного расстройства. «НейроNews: психоневрология и нейропсихиатрия» И. Сидоренко с. 10-12 №2 \(86\) 2017 р.
http://neuronews.com.ua/uploads/files/2017/2\(86\)/NN17-2_1012_ac5914598d0e5ba3f5e547357202174d.pdf](#)
32. Використання відеомоніторингу електроенцефалографії у діагностиці, та контролі лікування епілепсії: методичні рекомендації / Міністерство охорони здоров'я України, Національна академія медичних наук України, Український центр наукової-медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи, Інститут неврології, психіатрії та наркології

- НАМН України, Харківська медична академія післядипломної освіти, Київська міська клінічна психоневрологічна лікарня №1, Медичний Центр "Нейрон"; уклад.: А. Є. Дубенко, Т. Л. Шейніна, В. І. Харитонов. - К. : [б. в.], 2013. - 28 с.
33. Гончар Т.О. Клініко-психопатологічні механізми та соціальне функціонування хворих на шизофренію, що обумовлюють надання примусової психіатричної допомоги // Психічне здоров'я. – 2015. – № 1–2 (46–47). – С. 4-6.
  34. Гончар Т.О. Перинатально-мозково-судинні ураження та їх психоневрологічні наслідки // Радіологічний вісник. – 2016. – №1-2(58-59). – С.64-66.
  35. Гончаров В.Є. Застосування надвисокочастотного електромагнітного поля в комплексному лікуванні шизофренії. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 1019 - 1058 с.1016-1019
  36. Гурницький А.В. Арт-терапевтический метод в лечении посттравматического стрессового расстройства у детей и подростков. /Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015 р. - с. 37-39.
  37. Д.А. Базика, І.М. Ільєнко, К.Д. Музалевська, К.М. Логановський, С.А. Чумак Спосіб визначення радіаційного старіння імунної системи // Патент України на корисну модель № 107428, зареєстровано 10.06.2016 в Державному реєстрі патентів України на корисні моделі, номер заявки у 2015 10744, публікація Бюл №11, 10.06.2016
  38. Депресія (легкий, помірний, тяжкий депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом, рекурентний депресивний розлад, дистимія). «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
  39. Диагностика и ведение биполярного аффективного расстройства. «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
  40. Диагностика и ведение большого депрессивного расстройства у взрослых. «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
  41. Диагностика и лечение эпилепсий у взрослых. «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
  42. Дитяча психіатрія: підручник / Г.М. Кожина, В.Д. Мішієв, В.І. Коростій [та ін.] ; за ред. : Г.М. Кожині, В.Д. Мішієва. – К. : Медицина, 2014. – 375 с.
  43. Диагностика та лікування дорослих пацієнтів з епілепсіями. Розробники: д.м.н. А.Є. Дубенко, д.м.н. Т.А. Літовченко, д.м.н. Ю.І. Горанський, д.м.н. Т.С. Міщенко, к.м.н. С.М. Харчук «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія», № 1 (36)2012 р. Рекомендації. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacii>
  44. До проекту змін Закону України про психіатричну допомогу Козідубова В.М., Долуда С.М., Гончаров В.Є., Баричева Є.М., Брагін Р.Б., Гурницький О.В., Шейніна Т.Л. Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015 р. с.373-375.
  45. Долуда С.М. Вікові особливості перебігу шизофренії у дітей та підлітків. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с.303-305.
  46. Долуда С.М. Вопросы ранней диагностики болезни Альцгеймера. /Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015 р. с. 42-43.
  47. Домедична допомога в умовах бойових дій : альбом / В. Д. Юрченко, В. О. Крилюк, А. А. Гудима [та ін.] ; Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, Національна академія внутрішніх справ України Управління медичного забезпечення та реабілітації МВС України, Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги. – Тернопіль : ТДМУ ; Укрмедкнига, 2014. – 76 с..

48. Епідеміологія психічних розладів та принципи організації психіатричної допомоги. Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гончаров В.С., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. Навчальний посібник Харків: ХМАПО, 2015 р. 37 С.
49. [Епілепсії у дітей](#) «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Рекомендації. №6 (61) 2014 р. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacii>
50. [Епілепсії у дорослих](#) «Нейро News: психоневрологія и нейропсихіатрія». Рекомендації. №9 (73) 2015 р. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacii>
51. Закон України "Про психіатричну допомогу". - К.: Сфера, 2000. - 50 с.
52. Закони України про охорону здоров'я: Збірник нормативно-правових актів. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. - 464 с.
53. Збірник тестових завдань для ліцензійного іспиту Крок-3 (лікувальна справа та педіатрія) - розділ психіатрія / Навчальне видання МОЗ України, Київ, 2015 р.
54. Исмаилова, Дж. Новый взгляд на расстройства личности / Дж. Исмаилова. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 3. С.388-397
55. Клиническое руководство по психическим расстройствам / Под ред. Давида Барлоу; пер. с англ. Э.Г.Эйдемиллера. – СПб.: Питер, 2008. – 912.
56. Кожина, А. М. Современные стратегии в реабилитации пациентов с биполярным аффективным расстройством / А. М. Кожина, О. Ю. Резуненко. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.78-83
57. Козідубова В.М. Еволюція взглядов на патопсихологические основы диагностики депрессивных состояний в возрастном аспекте. Медична психологія, №1 – 2013 р. с.87-91.
58. Козідубова В.М., Барычева Э.Н. Суицидальное поведение у подростков. – Монография. – Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В. – 2009. – 243с.
59. Козідубова В.М., Гончаров В.Е. Применение сверхвысокочастотного электромагнитного поля в комплексном лечении шизофрении. – Монография. – Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В. – 2009. – 284с.
60. Козідубова В.М., Долуда С.М. Современные формы шизофрении в возрастном аспекте. – Монография. – Х.: СПДФЛ Мосякин В.Н., 2008.-160с.
61. Козідубова В.М., Долуда С.М., Светличная Е.В. «Клинико-психологические особенности детей и подростков, больных эпилепсией с интеллектуальным снижением и их коррекция». Монография – Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В., 2009 - 206 с.
62. Козідубова В.М., Кубрак О.В. Диагностика и коррекция семейной дезадаптации у женщин в период ремиссии при шизофрении. – Монография. – Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В. – 2009. – 288с.
63. Козідубова В.М., Николаева Л.Г, Вовк В.И., Майстат Т.В. Клинико-психологические особенности больных ВИЧ-инфекцией и их психокоррекция. – Монография. – Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В. – 2009. – 216с.
64. Козідубова В.М., Шейнина Т.Л. «Психические расстройства у детей, перенесших критические состояния». — Х.: ФЛ-П Шейнина Е.В., 2009 — 224с.
65. Козідубова В.М. Амнестичні синдроми. Синдроми недоумства. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 192-201.
66. Козідубова В.М. Астенічний синдром. Невротичні та неврозо-подібні синдроми. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 127-131.
67. Козідубова В.М. Галюцинаторні синдроми. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 158-163.
68. Козідубова В.М. Кататонічний синдром. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 164-172.
69. Козідубова В.М. Основні поняття МКХ-10 та її застосування. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 34-45.
70. Козідубова В.М. Психічні розлади при пухлинах головного мозку Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 423-426.

71. Козідубова В.М. Терапія шизофренії. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013р. - с. 305-313.
72. Козідубова В.М., Баричева Е.М. Афективні синдроми. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 132-147.
73. Козідубова В.М., Баричева Е.М. Епілепсія. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 470-510.
74. Козідубова В.М., Баричева Е.М. Проблема суїцидології, профілактика суїцидів. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 340-354.
75. Козідубова В.М., Баричева Е.М. Судомні синдроми. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 180-191.
76. Козідубова В.М., Баричева Е.М. Терапія афективних психозів. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 355-370.
77. Козідубова В.М., Вербенко В.А., Гурницький О.В. Психічні розлади дитячого та підліткового віку, порушення психологічного розвитку. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. - с. 530-578.
78. Козідубова В.М., Долуда С.М. Реабілітація психічно хворих. Етика і деонтологія в психіатрії Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 111-115.
79. Козідубова В.М., Долуда С.М. Сучасні методи лікування психічних захворювань і принципи класифікації різних видів терапії. Клінічна психофармакологія. Антипсихотики. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 752-798
80. Козідубова В.М., Долуда С.М. Транквілізатори, ноотропні, тонізуючі, седативні та снодійні засоби. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 918-1011.
81. Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М. Антипаркінсонічні засоби. Антидепресанти. Антиконвульсанти. Препарати для лікування хвороби Альцгеймера. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 799-917.
82. Козідубова В.М., Заворотний В.І. Військова експертиза психічно хворих. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 68-74.
83. Козідубова В.М., Коваленко В.В. Лікарсько-трудова експертиза психічно хворих. Спеціалізована психіатрична медико-соціальна експертна допомога. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 46-67.
84. Козідубова В.М., Кутько І.І., Напресенко О.К. Афективні розлади. Психіатрія і наркологія. – Київ: ВСВ «Медицина», 2011 р. с.179-193.
85. Кузнецов В.М. Психічні порушення при сифілітичних ураженнях головного мозку. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 416 – 421
86. Кузнецов В.М. Психічні розлади при гострих і хронічних інтоксикаціях. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 398 – 402
87. Кузнецов В.М. Психічні розлади при дії іонізуючих випромінювань. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 402 – 407
88. Кузнецов В.М. Психічні розлади при інфекційних захворюваннях та енцефалітах. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 427 – 432
89. Кузнецов В.М. Психічні розлади при синдромі набутого імунodefіциту. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 421 – 423
90. Кузнецов В.М. Психічні розлади при судинних захворюваннях головного мозку. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 436 – 443
91. Кузнецов В.М. Психічні розлади при черепно - мозкових травмах. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 407 – 416
92. Кузнецов В.М. Психози та деменції пресенільного і сенільного періоду. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 432 – 436
93. Кузнецов В.М., Булахова Л.А. Розумова відсталість. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 595 - 614
94. Кузнецов В.М., Уралова Л.Т. Симптоматичні психози. Психічні розлади при ендокринних захворюваннях. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 371 - 382.
95. [Кулініченко, В. Л.](#) Протидія насильству в сім'ї : навчальний посібник для лікарів-інтернів, аспірантів, магістрів... циклів підвищення кваліфікації закладів (факультетів) післядипломної освіти / В. Л. Кулініченко, В. Д. Мішалов, О. Г. Карагодіна ; Нац. мед.

- акад. післядиплом. освіти ім. П.Л. Шупика. - Київ : Євенко О.О., 2014. - 106 с. : табл., іл.
96. Мальцев, Д. В. Эффективность высокодозовой внутривенной иммуноглобулинотерапии у детей с расстройствами аутистического спектра, ассоциированными с генетическим дефицитом ферментов фолатного цикла / Д. В. Мальцев. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 2. С.207-224.
  97. Марута, Н. А. Дифференциально-диагностические критерии продромальной стадии психоза / Н. А. Марута, В. С. Билоус - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 2. С.176-183.
  98. Марута, Н. А. Овладение обновленной системой диагностических подходов и критериев DSM-5: возможности для специалистов, работающих в сфере психического здоровья / Н. А. Марута. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.92-102.
  99. Марута, Н. А. Стратегия смены антипсихотического препарата: проблемы и решения / Н. А. Марута. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.112-122
  100. [Методические рекомендації по лечению поведенческих и психотических симптомов деменции](#). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Рекомендации. № 10 (55) 2013 р. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacii>
  101. Михайлов, Б. В. Фармакотерапия депрессий. Механизмы саногенеза и побочных эффектов / Б. В. Михайлов, Я. С. Живилова, Г. В. Загорий. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.103-111.
  102. Мишиев, В. Д. Лечение биполярного аффективного расстройства в интерконтинентальном регионе: международное исследование пациентов с биполярным расстройством в реальных жизненных условиях (результаты украинских пациентов) / В. Д. Мишиев, Ю. А. Блажевич. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 2. С. 237-248.
  103. Мишиев, В. Д. Некоторые критерии клинического прогноза приступов первого психотического эпизода с преобладанием симптомов аффективного регистра / В. Д. Мишиев, Ю. А. Блажевич. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.57-63.
  104. Надання допомоги лікарями загальної практики психічно хворим. Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гончаров В.Є., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. Навчально-методичний посібник Харків: ФОП Шейніна О.В., 2014 р. 244 С.
  105. Надання психіатричної допомоги в примусовому порядку. Козідубова В.М. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 106-110.
  106. Наказ МОЗ України від 08.10.01. № 397 "Про затвердження нормативи правових документів з окремих питань щодо застосування примусових заход медичного характеру до осіб, які страждають на психічні розлади". - К., 2002.
  107. Напреєнко Н. Ю. Походження, діагностика та лікування депресій при алкогольній залежності / Н. Ю. Напреєнко // Архів психіатрії. - 2015. - Т. 21, № 2. - С. 124-127.
  108. Напреєнко Н. Ю. Профілактика депресивних розладів при алкогольній залежності / Н. Ю. Напреєнко // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 1. - с. 114-116
  109. [Наркологія. Под редакцией И.К. Сосина, Ю.Ф. Чуева. — Харьков: Коллегиум, 2014. — 1500 с.](#)
  110. Невідкладна терапія психічних розладів. Козідубова В.М., Долуда С.М., Брагін Р.Б., Баричева Е.М. Психіатрія. – Харків: Оберіг, 2013 р. с. 1019 -1058.
  111. Невідкладні стани в психіатрії / За ред. д.мед.н., проф. Л.М. Юр'євої - К., 2000.-151 с.

112. Огоренко В. В. Проблемы диагностики опухолей головного мозга с психопатологическим вариантом клинической манифестации / В. В. Огоренко // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - с. 113-114
113. Олійник О. П. Судово-психіатрична експертиза осіб, які брали участь в антитерористичній операції (аналіз галузевої статистичної звітності) / О. П. Олійник, О. А. Ревенко, О. Г. Голованова, О. В. Радзевілова // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 3. - с. 98-104
114. Очерки детской психиатрии: учебное пособие для специалистов в области охраны психического здоровья детей / Под ред. главного внештатного специалиста МЗ Украины по специальности «детская психиатрия» И.А. Марценковского - НейроNews. – 2016. – 240 с.
115. Педак А. А. Элементы глобального плана действий – "От специализированной психиатрической помощи – к системе охраны психического здоровья" / А. А. Педак // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 123-124.
116. Петрова, Н. Н. К вопросу о коморбидности биполярных аффективных и тревожных расстройств / Н. Н. Петрова. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, 2016г. N 2. С.258-265
117. Пилягина Г.Я. Аутодеструктивный потенциал в ретроспективном анализе и прогнозе динамики саморазрушающего поведения // Психічне здоров'я.– 2017.– № 1(50).– С.44 – 55
118. Пилягина Г.Я. Понятие когнитивно-эмоционального дисбаланса (дефицита) и его значение в патогенезе психической патологии и саморазрушающего поведения //Український ВІСНИК ПСИХОНЕВРОЛОГІЇ.– 2017.– Т.25.– Вип.2(91).– С.65 – 69
119. Пилягина Г.Я. Системная структурно-динамическая модель диагностики саморазрушающего поведения // в кн.: Сучасні проблеми суїцидології (за ред. П.В. Волошина, Н.О. Марути) Харків, Видавець Строков Д.В., 2017 С.152 – 183
120. Пилягина Г.Я. Смнергетическая парадигма применительно к патогенезу саморазрушающего поведения // Психічне здоров'я.– 2017.– № 3(52).– С.5 – 20
121. Пилягина Г.Я., Чумак С.А. Особенности формирования и рецидивирования саморазрушающего поведения // в кн.: Сучасні проблеми суїцидології (за ред. П.В. Волошина, Н.О. Марути) Харків, Видавець Строков Д.В., 2017 С.183 – 219
122. Пилягіна Г.Я. Зубатюк О.В. Удосконалення психореабілітаційних прог-рам для пацієнтів з депресивно-параноїдною симптоматикою при психотичних розладах // Психічне здоров'я.– 2017.– № 4(53).– С.28 – 30 (співавтор)
123. Пінчук І. Я. Аналіз систем охорони психічного здоров'я країн – членів Європейського Союзу та України / І. Я. Пінчук, Н. М. Степанова, О. В. Колодежний, І. Ф. Здорик // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 28-39
124. Пінчук І. Я. Ауто- та гетероагресивна поведінка у структурі посттравматичних психічних розладів у учасників АТО / І. Я. Пінчук, В. Я. Пішель, М. Ю. Полив'яна, К. В. Гузенко, А. К. Ладик-Бризгалова // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 3. - С. 6-11
125. Пінчук І. Я. Динаміка психічного здоров'я населення України в період 2013–2015 рр. / І. Я. Пінчук, О. О. Петриченко, О. В. Колодежний, І. Ф. Здорик // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 20-27
126. Пінчук І. Я. Парламентські слухання на тему: "про реформу охорони здоров'я в Україні" / І. Я. Пінчук, І. Ф. Здорик // Архів психіатрії. - 2015. - Т. 21, № 3-4. - С. 7-9.
127. Пінчук І. Я. Структура захворюваності та поширеність реакцій на важкий стрес та порушення адаптації в Україні у першому півріччі 2016 року / І. Я. Пінчук, О. О. Петриченко, О. В. Колодежний, І. Ф. Здорик, О. О. Древіцька // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 3. - С. 15-19.
128. Пінчук І. Я. Сучасний стан психологічного забезпечення населення України/ І. Я. Пінчук, Ю. В. Ячнік // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 1. - С. 28-34.

129. Пішель В. Я. Досвід застосування міжнародної класифікації функціонування для альтернативної оцінки рівня життєдіяльності хворих на шизофренію / В. Я. Пішель, М. Ю. Полив'яна, В. В. Сотніченко // Архів психіатрії. - 2015. - Т. 21, № 1. - С. 29-31
130. Пішель В. Я. Посттравматичний стресовий розлад та психотичні прояви: дискусійні питання / В. Я. Пішель, М. Ю. Полив'яна // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 114-115.
131. Пішель В. Я. Проблемні питання психофармакотерапії посттравматичного стресового розладу / В. Я. Пішель, М. Ю. Полив'яна // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 1. - С. 7-11.
132. Подготовка семейных врачей к профилактике психических нарушений Козідубова В.М., Долуда С.М., Гончаров В.Е., Барычева Э.Н., Брагин Р.Б., Шейнина Т.Л., Гурницький А.В. тези Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Профілактика, діагностика та лікування в практиці сімейного лікаря. 16-17 квітня 2014 р., м. Харків с. 47-48.
133. Посттравматические стрессовые расстройства в практике семейного врача Козідубова В.М., Долуда С.М., Гончаров В.Е., Барычева Э.Н., Брагин Р.Б., Шейнина Т.Л., Гурницький А.В. тези Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції: Профілактика, діагностика та лікування в практиці сімейного лікаря. 16-17 квітня 2014 р., м. Харків с. 49-50.
134. [Практическое клиническое определение эпилепсии](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
135. [Практическое руководство по ведению пациентов с РДВГ](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
136. [Практическое руководство по ведению пациентов с тревожными расстройствами](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
137. [Практическое руководство по лечению пациентов с болезнью Альцгеймера и другими деменциями](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2015 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2015>
138. Принципи діагностики, лікування та експертизи психічних розладів при енцефалітах Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гончаров В.Є., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. Навчальний посібник Харків: ХМАПО, 2015 р. 24 С.
139. Прот'яко, Н. Н. Психические расстройства и суициды / Н. Н. Прот'яко. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.134-144.
140. Психіатрія і наркологія : підручник / В. Л. Гавенко, В. С. Бітенський, В. А. Абрамов [та ін.] ; за ред. : В. Л. Гавенка, В. С. Бітенського. – Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. – Київ : Медицина , 2015. – 511 с.
141. Психіатрія і наркологія : підручник / Г. Т. Сонник, О. К. Напрєєнко, А. М. Скрипніков [та ін.] ; за ред. О. К. Напрєєнка. – 2-ге вид., перероблене і доповнене. – Київ : Медицина , 2015. – 422 с.
142. Психіатрія особливого періоду : навчальний посібник / Ю. В. Рум'янцев, О. Г. Сироп'ятов, Г. В. Осьодло [та ін.] ; Військово-медичний департамент МО України, Українська військово-медична академія. – 2-е вид. перероблене і доповнене. – Київ : "МП Леся", 2015. – 226 с.
143. Психіатрія/ під ред. В.М.Козідубової, В.М. Кузнєцова, В.А. Вербенко, Л.М. Юр'євої, О.О. Фільца, І.О. Бабюка.. – Харків: Оберіг, 2013 р. 1164 с.
144. Психічні розлади при атрофічних захворюваннях головного мозку Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гончаров В.Є., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. Навчальний посібник - Харків: ХМАПО, 2015 -р. 33 С.

145. [Рекомендации по ведению пациентов с деменцией](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014) . «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
146. [Рекомендации по ведению пациентов с психотическими расстройствами и шизофренией](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
147. [Рекомендации по диагностике и лечению тревожных расстройств](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014) . «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
148. [Рекомендации по фармакологическому лечению болезни Паркинсона](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014) . «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
149. [Рекомендації з психосоціальної реабілітації хворих на психічні розлади](http://neuronews.com.ua/page/rekomendacij). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Рекомендации. № 6(51) 2013 р. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacij>
150. Роберт Гудман, Стивен Скотт. Детская психиатрия. Издательство: Триада-Х., 2008г.- 350с.
151. [Розлади аутистичного спектра \(розлади загального розвитку\)](http://neuronews.com.ua/page/rekomendacij). «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15 червня 2015 р. № 341. Рекомендации. <http://neuronews.com.ua/page/rekomendacij>
152. Руководство к МКБ-10. Классификация психических и поведенческих расстройств / [под ред. Д.Э.Купера] – К.: Сфера, 2000. – 441 с.
153. [Руководство по ведению пациентов с биполярным аффективным расстройством](http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014) . «Нейро News: психоневрология и нейропсихиатрия». Сборник клинических рекомендаций 2014 г. <http://neuronews.com.ua/page/sbornik-klinicheskikh-rekomendacij-2014>
154. Связанные с возрастным фактором особенности патопсихологических симптомокомплексов при депрессивных состояниях различного генеза Козідубова В.М. Проблемы непрерывной медичної освіти та науки, №2[10] – 2013 р. с. 35-37.
155. Скрипніков А. М. Предиктори формування психосоціальної дезадаптації у жінок із соматоформною вегетативною дисфункцією серцево-судинної системи / А. М. Скрипніков, Л. О. Герасименко, Р. І. Ісаков // Архів психіатрії. - 2016. - Т. 22, № 1. - С. 44-46
156. [Современное представление о роли ГАМК в коррекции нейрокардиальной патологии В.В. Кузнецов, М.С. Егорова, «НейроNews: психоневрология и нейропсихиатрия» с.8-12 № 2-2 2015 р. http://neuronews.com.ua/uploads/files/2015/2-2/1579358740.pdf](http://neuronews.com.ua/uploads/files/2015/2-2/1579358740.pdf)
157. Современные подходы к лечению шизофрении Козідубова В.М., Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015 р. с. 54-55.
158. [Стандарты первичной медицинской помощи при прекращении употребления табачных изделий](http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html). ГСТ2012-601-1с [Приказ Минздрава Украины от 03.08.2012 № 601 "Об утверждении и внедрении медико-технологических документов по стандартизации медицинской помощи при прекращении употребления табачных изделий" http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html](http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html)
159. Стрес і людина: медико-психологічна допомога при стресових розладах : методичний посібник / Т. А. Золотарьова, С. І. Табачніков, О. К. Напрєєнко [та ін.] ; за ред. : І. Я. Пінчук, К. Д. Бабова, А. І. Гоженка ; Український науково-дослідний інститут соціальної і судової психіатрії та наркології, Український науково-дослідний інститут медичної реабілітації та курортології, Український науково-дослідний інститут медицини транспорту. – Київ : Калита, 2014. – 91 с.
160. Табачніков С. І. Соціально-демографічна та клініко-психопатологічна характеристика вживання психоактивних речовин, коморбідного з посттравматичним стресовим

- розладом, в учасників бойових дій антитерористичної операції в Україні / С. І. Табачніков, О. С. Осуховська, Є. М. Харченко, О. В. Кюсева, Я. В. Орловська, Т. В. Синіцька, А. М. Чепурна // Архів психіатрії. - 2015. - Т. 21, № 3-4. - С. 3-6
161. Тукало, М. И. Возможности немедикаментозной терапии резистентных депрессивных расстройств / М. И. Тукало [и др.]. - Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн. - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.123-133
162. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. «Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад» Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23.02.2016 № 121 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при посттравматичному стресовому розладі» http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
163. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Депресія (легкий, помірний, тяжкий депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом, рекурентний депресивний розлад, дистимія)» Наказ Міністерства охорони здоров'я України 25.12.2014 № 1003 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при депресії» http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
164. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Посттравматичний стресовий розлад» Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15.06.2015 № 341 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при посттравматичному стресовому розладі» http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
165. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Розлади аутистичного спектра (розлади загального розвитку)» Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23.02.2016 № 121 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги у разі аутизму» http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
166. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Епілепсії у дорослих». ГСТ2014-276-1у Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.04.2014 № 276 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при епілепсії" http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
167. Уніфікований клінічний протокол первинної, екстреної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Епілепсії у дітей». ГСТ2014-276-2у Наказ Міністерства охорони здоров'я України 17.04.2014 № 276 http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr_r.html
168. Уралова Л.Т. Роль иммуногенеза и терапевтическая коррекция девиантного поведения у детей и подростков с церебральной резидуально-органической недостаточностью / Л.Т. Уралова, А.А. Гончар // Психічне здоров'я. – 2005. - № 2 (7). – С. 18-20.
169. Уралова Л.Т., Гончар О.А., Гончар Т.О. Порухення імуногенезу у дітей і підлітків з девіантною поведінкою внаслідок перинатальних мозковосудинних уражень // Психічне здоров'я. – 2015. – № 1–2 (46–47). – С. 40-42.
170. Уралова Л.Т., Гончар О.А., Гончар Т.О. Порухення імуногенезу у дітей і підлітків з девіантною поведінкою внаслідок перинатальних мозковосудинних уражень // Психічне здоров'я. – 2015. – № 1–2 (46–47). – С. 40-42.
171. Ургентна психіатрія (клініка, психодіагностика, терапія невідкладних станів)/ Дзюб Г.К., Кузнецов В.М., Нестерчук Н.В. / К., 2010.-190 с.

172. Чабан О. С. Современные реалии по оказанию помощи пациентам с депрессией: итоги первого года внедрения национального протокола / О. С. Чабан, Л. Н. Юрьева, Е. А. Хаустова, А. Й. Мамчур, А. Е. Николенко, О. Н. Барна // *Архів психіатрії*. - 2015. - Т. 21, № 3-4. - С. 25-29
173. Чабан, О. С. Внедрение новой классификации психотропных средств в Украине: проблемы и перспективы / О. С. Чабан, Е. А. Хаустова, С. С. Кирилук. - *Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн.* - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 2. С. 221-228
174. [Челядин Ю.Я.](#) Розуміння феноменології обсессивно-компульсивного розладу з позиції гештальт – терапії *Психічне здоров'я* 3-4(52-53)2017 с.50-53.
175. [Челядин Ю.Я.](#) Оцінка взаємозв'язку показників упорядкованої поведінки в стресових та проблемних для особистості ситуаціях та важкості протікання обсессивно-компульсивного розладу в умовах медико-соціальної реабілітації та терапії *Психічне здоров'я* 1-2(50-51)2017 с.59-61
176. Шейнина Т.Л. Расстройства психики у детей связанные со стрессом в условиях проведения АТО в Украине. / *Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна*, 2015 р. - с. 187-189.
177. Шейнина Т.Л., Дубенко А.Е., Харитонов В.И. ЭЭГ видеомониторинг и его роль в эпилептологии // *медична газета «Здоров'я України» тематичний номер /Неврологія, психіатрія, психотерапія № 2 (33) червень 2015 р.-с. 34-37.*
178. Шейніна Т.Л. Особливості сімейного виховання дітей з синдромом дефіциту уваги та гіперактивності. / *Актуальні питання сучасної психіатрії, наркології та неврології: збірник тез та доповідей науково-практичної конференції за участю ХНУ імені В.Н. Каразіна*, 2015 р. - с. 365-367.
179. Шизофренія. Класифікація, діагностика, лікування Козідубова В.М., Долуда С.М., Баричева Е.М., Брагін Р.Б., Гончаров В.Є., Шейніна Т.Л., Гурницький О.В. *Навчальний посібник Харків: ХМАПО, 2015 р. - 49 С.*
180. Юрьева Л. Н. Современные подходы к применению пролонгированных антипсихотических препаратов на этапах лечения шизофрении / Л. Н. Юрьева, А. И. Мамчур, А. Н. Лазаренко, С. И. Гуца, Т. В. Сясева // *Архів психіатрії*. - 2016. - Т. 22, № 2. - С. 127-128
181. Юрьева, Л. Н. Динамика течения биполярного аффективного расстройства у пациента с сопутствующей ВИЧ-инфекцией / Л. Н. Юрьева, Т. И. Шустерман, Я. С. Варшавский. - *Психиатрия, психотерапия и клиническая психология: междунар. науч.-практ. журн.* - Минск: Профессиональные издания, - 2017г. N 1 - С.145-151
182. Voltivets S.I., Gonchar O.A., Gonchar T.O., Uralova L.T., Chelyadyn Y.Y. Psychotherapeutic correction of deviant behavior caused by mental disorders in children and young adults // *Znanstvenamisel.* – 2017. - №2. – С. 16-19.
183. Gonchar T.O. Outcomes of perinatal cerebrovascular lesions // *Психічне здоров'я.* – 2017. – № 1–2 (50–51). – С. 65-67.
184. Gonchar T.O., Gonchar O.A., Uralova L.T., Tsintsadze N., Nozadze R. Immunologic characteristics in children with behavior disorders resulting from the perinatal cerebrovascular lesions // *Georgian respiratory journal* Vol.12, No.2, 2016, pp.125-128
185. Gonchar T.O., Gonchar O.A., Uralova L.T., Tsintsadze N., Nozadze R. Prognostic aspects of perinatal cerebrovascular lesions // *Georgian respiratory journal* Vol.12, No.2, 2016, pp.129-132
186. Mrug O. Rehabilitation potential of personality in paranoid schizophrenia / *Архів психіатрії*. - 2015. - Т. 21, № 2. - С. 88-92
187. Pyliagina G. Actual Social stress, Mental disturbances and Self-destructive behaviour in Ukraine // *Program and Selected Lectures of The International Neuroscience and Biological Psychiatry ISBS/USBP Symposium "Translational Biological Psychiatry "* (Kiev, Ukraine, May 23, 2017) IN: 11th International Regional (North America) Neuroscience and Biological Psychiatry Conference “Stress and Behavior”. Program and Proceedings (Miami

Beach, FL, USA ISBS Conference, June 22-24.2017). – P.40 – 41

188. Pyliagina G. Differential Diagnostic of Self-destructive behaviour via Structural-dynamic model // European Psychiatry (The Journal of The European Psychiatric Association). – 2017. – April. – Vol.41. – P.540 – 55 <http://dx.doi.org/10.1016/j.eurpsy.2017.02.489>
189. Zubatiuk O. Features of emotional intelligence and its connection with level of social functioning in patients with depressive-paranoid symptoms. European Psychiatry April 2017 Vol. 41 pp. 213 DOI: 10.1016/j.eurpsy.2017.01.2185
190. Zubatiuk O., Nosova E. Neuroscience-based nomenclature in Ukraine. European Neuropsychopharmacology 27:S663 · October 2017 DOI: 10.1016/S0924-977X(17)31238-5

Ресурси Інтернет:

1. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
3. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
4. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
5. <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/> – офіційний сайт ДП «Державний експертний центр МОЗ України»
6. <http://www.drlz.com.ua/> – Державний реєстр лікарських засобів України
7. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
8. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
9. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
10. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
11. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.)

II. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 13, ст.64.
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5076-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 27, ст.282.
3. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 51, ст.577.
4. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004.
5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05 жовтня 2000 р. № 2017-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, № 48, ст.409.
6. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05 липня 2012 р. № 5081-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 30, ст.340.
7. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379.
8. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. № 2145-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380.
9. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 2-3, ст.12.
10. Про рекламу: Закон України від 03 липня 1996 р. № 270/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 39, ст. 181.
11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст.545.
12. Про третейські суди: Закон України від 11 травня 2004 р. № 1701-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 35, ст.412.

13. Про Уповноваженого Верховного Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 р. № 776/97-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 20, ст.99.

Ресурси Інтернет:

1. <http://court.gov.ua/> – офіційний веб-портал «Судова влада України»;
2. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
3. <http://library.law.yale.edu/> – Юридична бібліотека Школи права Йелльського університету;
4. <http://medicallaw.org.ua/vidavnictvo/medychne-pravo/> – науково-практичний журнал «Медичне право»;
5. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції;
6. <http://www.ccu.gov.ua/uk/index> – офіційний веб-сайт Конституційного Суду України;
7. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека;
8. <http://www.echr.coe.int/> – офіційний веб-сайт Європейського суду з прав людини;
9. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
10. <http://www.nau.ua> - Професійні правова система «Мега-НАУ»;
11. <http://www.nlr.ru:8101/> – Російська національна бібліотека;
12. <http://www.rsl.ru/> – офіційний сайт Російської державної бібліотеки;
13. <http://www.scourt.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховного Суду України;
14. <http://www.un.org/> – офіційний веб-сайт Організації об'єднаних націй.